

c) *wehren, Hindernisse in den Weg legen*, mit dem gen.: वृषा हि भगवान्धर्मस्तस्य यः कुरुते क्लृप्तम् । वृषलं (etym. Spielerei) तं विदुर्देवाः M. 8, 16. — Die Lexicographen führen folgende Bedeutungen an: a) पर्याप्ति, b) शक्ति oder सामर्थ्य, c) भूषण oder अलंकरण AK. 3, 4, 32, 13. H. an. 7, 37. MED. avj. 36. 37. d) वारण AK. 3, 4, 32, 13. 3, 5, 11. MED. avj. e) अवधारण H. an. f) निर्वर्क H. 1327. an. MED. — Vgl. die ältere Form अलम्.

अलंष्ट (अलम् + पठ्) m. *das Innere eines Hauses, das Frauengemach* (कन्याश्रम) Hār. 192.

अलंष्टम् (अलम् + पठ्) adj. *der Vieh zu halten im Stande ist*: अलंष्टपशोश्च (सौत्रामणा भवति) Kāṭy. Çr. 19, 1, 4.

अलंष्टपुरुषीण (von अलम् + पुरुष) adj. *für den Menschen hinreichend* P. 5, 4, 7.

अलंष्टल (अलम् + वल) m. *von hinreichender Kraft*, ein Bein. Çiva's Çiv.

अलंष्टपु 1) m. a) *die Hand mit den ausgestreckten Fingern* MED. sh. 50. — b) *Erbrechen* (हर्दन, wie auch der Rākṣhaśa Alambusha heisst) Trik. 3, 3, 239. H. an. 4, 316. MED. — c) N. pr. eines Rākṣhas MED. — 2) f. ०पा. a) *Grenzlinie, Barrière* (अन्यप्रवेशवारणार्थदत्त-रेखादिः) ÇKDr. — b) N. einer Pflanze, गण्डीरी H. an. मुण्डीरी MED. लज्जालुभेदः । तस्य पर्यायः । खरवक् । मेदः । गला । Rāḡan. im ÇKDr. Vgl. अञ्जलिकारिका. — c) N. pr. einer Apsaras H. an. MED. R. 2, 91, 17. 45. HARIV. 12471. 14162. BRAHMA-P. in LA. 31, 13. KATHAS. 9, 24. Mutter Viçāla's R. 4, 47, 12. LIA. I, Anh. XV.

अलंष्टल (अलम् + भू) adj. *im Stande, vermögend, gewachsen* H. ç. 106 (०भू).

1. अलंष्ट (3. अ + लय) m. *das nicht-zu-Grunde-Gehen, Bestand*: शक्रादिष्वपि लेकिषु वर्तमानौ लयालौ । अयंते R. 3, 71, 10.

2. अलंष्ट (wie eben) adj. *ohne festen Wohnort, herumirrend* Çiç. 4, 57.

अलंष्ट m. 1) *ein toller Hund* AK. 2, 10, 22. H. 1280. an. 2, 5. MED. k. 44. Hār. 222. Suçr. 2, 282, 15. 283, 8. — 2) *ein fabelhaftes, eberähnliches Thier mit acht Beinen*. In ein solches Thier wurde der Asura Daṃṣa durch Bhṛḡu's Fluch verwandelt MBh. im ÇKDr. — 3) *Calotropis gigantea alba* R. Br. AK. 2, 4, 2, 61. H. an. MED. Suçr. 1, 37, 17. 138, 12. 2, 70, 3. Vgl. अर्क 9. — 4) N. pr. eines Fürsten H. an. HARIV. 1387. fgg. 1742. fgg. VP. 408. LIA. I, Anh. XXX. XXXI.

अलंष्टरति (अलंष्ट + रति) adj. *ungeduldig in Betreff des Lebens* SV. II, 5, 2, 11, 2, v. l. für अनंशरति des RV.

अलंष्टवत् (अलंष्टा interj. + भ०) adj. *munter werdend*: एता अलंष्टवत्-लंष्टवत्तर्हिर्वावरीरिव संक्रोशमानाः (आयः) RV. 4, 18, 6.

अलंष्टम् barbarische Aussprache für अलंष्टम् (pl. von अलंष्ट) Çat. Br. 3, 2, 1, 23.

अलंष्टल n. = अलंष्टल BHARATA und andere Erklärer zu AK. 1, 2, 3, 29 im ÇKDr.

अलंष्टलक n. dass. ÇABDAR. im ÇKDr.

अलंष्ट (3. अ + लस) 1) adj. f. *stumpf, ohne Energie, träge, müde, matt* AK. 2, 10, 19. H. 383. an. 3, 744. MED. s. 14. अलंष्टलसो ऽभूया मे वाचमवधीः AIT. Br. 6, 33. Çat. Br. 3, 5, 4, 3. अलंष्टलसिर्वास्तुमुपवासप्रमालसिः R. 3, 77, 25. 2, 32, 19. PAÑKAT. III, 23. Hit. II, 3. दृष्टिस्थलस्य च KATHAS.

6, 77. अलंष्टलसिर्वास्तु AMAR. 97. पादन — मदानलमेन 32. मदानलसा PRAB. 43, 3. अलंष्टलः — लोचनेः AMAR. 90. RAGH. 2, 19. DUṢṬAS. 87, 15. H. 306. अलंष्टलसिः — नयनेः AMAR. 4. अलंष्टलसगमना MEGH. 80. am Anf. eines comp. adv.: अलंष्टलगमिनी AMAR. 51. अलंष्टलसोन्मीपदीनणा KATHAS. 3, 64. — 2) m. a) *Geschwüre, Schrunden zwischen den Fusszehen* H. an. 3, 744. MED. r. 13. Suçr. 1, 293, 5. 2, 119, 7. Verz. d. B. H. No. 933. — b) N. eines kleinen giftigen Thieres Suçr. 2, 278, 2. — c) N. einer Pflanze H. an. MED. — 3) f. ०सा N. einer Pflanze, *Vitis pedata* Wall., ein Schlinggewächs (हंसपदी, गोधापदी), H. an. MED.

अलंष्टल m. *Trommelsucht, Pneumosis* oder eine andere Form von *Flatulenz* Suçr. 2, 318, 4. 14.

अलंष्टल (०) AV. 6, 16, 3: अलंष्टलसि पूर्वा मिलाञ्जालास्युत्तरा नीला-गलसाली ।

अलंष्टल m. N. eines schädlichen Insects oder eines andern kleinen Thieres AV. 2, 31, 2. 3.

अलंष्ट n. *Feuerbrand, Kohle* AK. 2, 9, 30. TRIK. 3, 3, 327. H. 1103. अलंष्टलसदृशेनणा R. 3, 24, 18. अलंष्टलचक्र 29, 4. 4, 3, 25. 6, 73, 29. VIKR. 140. निर्वीणाालातलायव KUMĀRAS. 2, 23. अलंष्टलज्वाला H. 1103. अलंष्टलशक्ति heisst das 4te Prakaraṇa von GAUDAPĀDA's Commentar zur MĀṆU-KJOPANISHAD Ind. St. 2, 101. Bibl. ind. VIII, S. 398.

अलंष्टल adj. die Comm. führen das Wort auf अलम् und Wurzel तृद् zurück. Vielleicht von ला = रा, suff. तृण, *der nichts herausgiebt*: स्वभेदेन घनवधराधसो ऽलातृणासः (मरुतः) RV. 4, 166, 7. अलंष्टलानां वल इन्द्र व्रतो गोः (व्यार) 3, 30, 10. Nir. 6, 2.

अलंष्टल (०वु) 1) f. auch ०वू Un. 1, 87. P. 4, 1, 66, Vārtt. Sch. *die Flaschengurke, Lagenaria vulgaris* Ser. AK. 2, 4, 5, 21. H. 1133 (nach dem Sch. auch n.) अलंष्टला इव रूपेण Suçr. 1, 264, 3. अलंष्टलानिर्वाविद्धा तु ब्रह्मा 216, 12. 63, 14. अलंष्टलव्रीणानि 2, 317, 14. 1, 24, 20. 363, 4. अलंष्टलव्रीणा *eine Laute in Gestalt einer Flaschengurke* LĀṬJ. 4, 2, 1 in Ind. St. 1, 187, N. 1. — 2) m. n. *ein daraus gemachtes Gefäß*: अलंष्टलानिभिषिञ्चेत् AV. 8, 10, 30. KAUC. 29. 39. M. 6, 54 (यतिपात्र). *dient zum Schröpfen* Suçr. 1, 40, 4. 39, 17.

अलंष्टलपात्र (अ० + पा०) n. = अलंष्टल 2. AV. 8, 10, 29.

अलंष्टलमय (von अलंष्टल) adj. *aus einer Flaschengurke gemacht*: यतिपात्र JĀGṆ. 3, 60.

अलंष्टलकट (अ० + कट्) n. *der Blütenstaub* (रजम्) *der Flaschengurke* P. 5, 2, 29, Vārtt. 1.

अलंष्टल (3. अ + ला०) m. 1) *das Nichterlangen*: अलंष्टले न विषादी स्यात्तलं चैव न कुर्यात् M. 6, 57. अलंष्टले (in Ermangelung) लन्यगेहानाम् 2, 184. 9, 184. सर्पिर्वी मधलंते ĀÇV. GRN. 1, 24. KAUC. 91. M. 2, 43. — 2) *Verlust*: लभलंते च पाण्यानाम् (auf eine Waare) M. 9, 331. प्राणालंते *bei Verlust des Lebens* 11, 80.

अलंष्टल m. Bezeichnung Indra's oder N. pr.: अलंष्टलस्य परशुर्नानाश्रतमा पवस्य देव सोम । आबु चिदेव देव सोम RV. 9, 67, 30. Nach SĀJ. von अरु und so viel als *Angreifer*, was im Zusammenhang unmöglich ist.

अलंष्टल n. Thür ÇABDAR. im ÇKDr.

अलंष्टल m. *eine Geschwulst auf der Oberfläche der Zunge* Suçr. 1, 303, 19. 2, 132, 13.